

AANWEZIG DOOR Zie verslag
Schepper, Sander de

CLASSIFICATIE C1 - Publieke Informatie
DATUM 28 juli 2022
DATUM BESPREKING 21 juli 2022
TIJD BESPREKING 19.00 uur
LOCATIE BESPREKING De Wittenhorst, Halsteren
REFERENTIE 003.120.20 1036795
AANTAL BIJLAGEN 2
PAGINA 1 van 6

ONDERWERP 1e werksessie landschappelijke inpassing hoogspanningsstation Halsteren

Aanwezigen vanuit projectteam

- TenneT
 - Peggy Steenberg (omgevingsmanager)
 - Ramon Kemperman (lead licensing)
 - Sander de Schepper (communicatieadviseur)
 - Sidney Wijnbergen (engineer)
- Gemeente Bergen op Zoom
 - Tamara de Vries (projectleider gebiedsontwikkeling)
 - Bastian Verdonschot (adviseur ruimtelijke ordening)
 - Jordy Leenknecht (beleidsadviseur duurzaamheid)
- Antea / CB5
 - Gertjan Leeuw (senior adviseur planvorming & mobiliteit)
 - Vincent Smeets (senior adviseur landschap)
 - David Huijben (landschapsarchitect)

Afwezig met afmelding

- TenneT
 - Matthijs Roos (projectleider licensing)
- Enexis
 - Marina van Zon (omgevingsmanager)

1. Opening / welkom

Peggy Steenberg heet iedereen van harte welkom en legt het doel van de avond uit: ideeën en wensen ophalen ten aanzien van de landschappelijke inpassing van hoogspanningsstation Halsteren. Ze blikt daarbij terug op wat er de afgelopen periode is gedaan, sinds het raadsbesluit op 10 maart 2022 waarbij locatie BOZ-2 is aangewezen als voorkeurslocatie voor het hoogspanningsstation.

2. Ontwikkelingen

2.1 Optimalisatie stationslocatie

Peggy licht toe dat de afgelopen maanden de exacte posities van het hoogspanningsstation en de benodigde hoogspanningsmasten zijn bepaald. Deze verdieping c.q. optimalisatie vindt altijd plaats en komt voort uit de verdiepende onderzoeken, waardoor het plan op de gekozen locatie nader uitgewerkt kan worden. Voor deze nadere uitwerking zijn gesprekken gevoerd met belanghebbenden, zoals perceeleigenaren, gebiedsbeheerders (zoals Staatsbosbeheer), betrokken overheden (gemeente, provincie, waterschap) en Enexis. Naar aanleiding van deze gesprekken, is het station (van 400 x 325 meter) 20 meter oostwaarts (dus iets verder van het Schelde-Rijnkanaal af) en 80 meter zuidwaarts gepositioneerd, ten opzichte van de eerste schets. Zie bijlage 1: kaart optimalisatie station Halsteren en bovengrondse verbinding. De belangrijkste redenen zijn:

- Het station bevindt zich langs een primaire waterkering van Waterschap Brabantse Delta, namelijk de dijk langs het Schelde-Rijnkanaal. TenneT moet rekening houden met verschillende beschermingszones en de bijkomende beperkingen. Ook moet TenneT rekening houden met consequenties van het dempen van waterwegen, waarvoor aanpassing of compensatie benodigd is. De (on)mogelijkheden op deze onderwerpen zijn met Waterschap Brabantse Delta onderzocht en uitgewerkt.
- Door optimalisatie wordt ook voorkomen dat het station voor een gedeelte in het Natuur Netwerk Brabant gebied (Het Lange Water) komt te liggen. Tevens is met de uitwerking rekening gehouden met benodigde (toekomstige) ontsluitingen voor Enexis.
- Zoals bekend zijn een aantal nieuwe hoogspanningsmasten nodig om het nieuwe station te verbinden met de bestaande 380 kV-hoogspanningsverbinding Rilland- Geertruidenberg. Door de optimalisatie van het station naar het zuiden gaat het om een iets kortere afstand tot de bestaande verbinding. In de nieuwe situatie plaatst TenneT zeven nieuwe masten. Daarnaast moeten we één bestaande mast aanpassen en kunnen we uiteindelijk twee bestaande masten verwijderen. Door deze optimalisatie kan dus één mast meer verwijderd worden dan eerder voorzien.

In het projectboek staat beschreven dat TenneT aansluitend op een locatie- of tracékeuze nader onderzoek doet naar de invloed van hoogwater op het functioneren van het hoogspanningsnet en het elektriciteitssysteem. Dit om te bepalen of er eventuele aanvullende maatregelen getroffen moeten worden. Uit deze nadere studie is gebleken dat een groot gedeelte van de Auvergnepolder een hoger overstromingsrisico kent (door o.a. ligging naast een primaire waterkering). Conform de (wettelijke) eisen van leveringszekerheid is ophoging van het station daarom noodzakelijk. Nader onderzoek zal uitwijzen hoe groot de ophoging exact moet zijn en welke impact dit heeft op de landschappelijke inpassing.

2.2 Reacties op ontwikkelingen

In reactie op de presentatie wordt door een aantal van de aanwezigen teleurstelling uitgesproken over de gang van zaken. TenneT heeft ruimte gegeven om dat deze avond bespreekbaar te maken. Een beknopte

weergave volgt:

Enkele aanwezigen die het woord voeren hebben veel onvrede over het doorlopen participatieproces voor de locatiekeuze, het besluitvormingsproces en het daarbij functioneren van zowel TenneT, gemeente, gemeenteraad alsook de betrokken adviesbureaus. Het gevoel heerst dat alle betrokken partijen bewust hebben aangestuurd op de keuze voor locatie BOZ-2. Het projectboek zou gekleurd zijn door het verstrekken van subjectieve informatie. Daarnaast worden argumenten aangedragen waarom locatie BOZ-2 niet de juiste locatie is met het dringende verzoek om alsnog over te schakelen naar een andere locatie. Insprekers hebben geen vertrouwen in TenneT, gemeente alsook de gemeenteraad.

TenneT en gemeente betreuren de situatie. Zeker gezien de transparantie tijdens het (besluitvormings)proces, waarbij omwonenden mondeling en schriftelijk uitvoerig en op verschillende momenten hebben gereageerd. De gemeenteraad heeft op basis van deze reacties ook duidelijk geworsteld met haar besluit. Uiteindelijk heeft de gemeenteraad op basis van haar overwegingen een besluit genomen. Ook met verwijzing naar het amendement. TenneT erkent dat in een dergelijk omgevingsproces soms nog niet alles uitgekristalliseerd is. Veel aspecten moeten nog nader onderzocht worden. Dat kan inderdaad onduidelijkheid geven of het gevoel veroorzaken dat er steeds weer nieuwe verrassingen 'oppoppen'. TenneT zegt toe om aan het vertrouwen te werken, o.a. door een uitgebreide onderbouwing te geven over het beleid ten aanzien van de ondergrondse verbindingen. Ook zal TenneT de kosten voor haar rekening nemen om een contra-expert in te schakelen t.b.v. geluidsreductie. Zie actielijst in hoofdstuk 4.

De aanwezige ambtenaren van de gemeente geven aan dat zij m.b.t. het wijzigen van locatie geen toezeggingen kunnen doen. Zij hebben namelijk 'geen mandaat' om dergelijke besluiten te nemen. Dat is in deze aan de gemeenteraad. Daarnaast geven ze aan dat deze bijeenkomst ook niet de juiste tafel is om hier invloed op uit te kunnen oefenen. Deze avond is bedoeld om uitvoering te geven aan het raadsbesluit van maart 2022. Zoals eerder toegelicht is dit een open proces geweest. Gemeente zegt toe om het doorlopen proces dan wel de behoefte voor het alsnog wijzigen van de locatie 'op de juiste tafel' te agenderen.

Gemeente geeft aan dat tijdens de planologische procedure voor het bestemmingsplan insprekers de mogelijkheid hebben om (juridisch) te ageren tegen dit plan. Als uiteindelijk een rechter zich kan vinden in de aangedragen, gegronde redenen, zal het bestemmingsplan ook niet in die vorm vastgesteld kunnen worden. Deze ruimtelijke procedure start naar verwachting eind 2022.

Na deze toelichting wordt benadrukt dat het voor deze avond van belang is dat aanwezigen input kunnen geven voor de landschappelijke inpassing van het station.

3. Landschappelijke inpassing

Voor de landschappelijke inpassing is de vrijheid geboden om suggesties te doen m.b.t.;

- specifiek voor de gekozen locatie en
- voor het inpassen van een station 'in het algemeen' (niet locatie gebonden).

Natuurlijk is het ook de mogelijkheid geboden om enkel deze suggesties aan te horen. Na een korte pauze wordt aan de hand van onderliggende tekeningen en luchtfoto's gestart met het verzamelen van input voor de landschappelijke inpassing.

3.1 Aandachtspunten

De volgende reacties worden gegeven en vragen worden gesteld:

Reactie / vraag	Antwoord
We maken ons ernstige zorgen over geluidshinder, zeker nu het station waarschijnlijk verhoogd komt te liggen. In hoeverre kun je geluidshinder wegnemen / reduceren?	We hebben in het amendement van de gemeenteraad de opdracht gekregen het station maximaal te isoleren en de geluidsoverlast te minimaliseren. Reduceren tot nul kan niet. Wel kun je het geluidsniveau op verschillende manieren verlagen. Bijvoorbeeld door de geluidsbronnen (deels) te ommuren en door middel van landschappelijke inpassing. Er loopt momenteel een specifieke geluidstudie naar deze locatie. De resultaten daarvan kunnen we tijdens een volgende bijeenkomst delen. We maken daarbij ook inzichtelijk wat de effecten van de verschillende maatregelen zijn.
Kun je de transformatoren niet volledig binnen zetten? En de warmte die ontstaat gebruiken voor een warmtenet?	De transformatoren volledig afgesloten binnen zetten kan niet, in verband met de benodigde koeling. Er zijn verschillende methoden om geluid te reduceren, bijvoorbeeld door de transformatoren (deels) te ommuren of volledig in een geluidshuis te zetten (volledig ommuren en isoleren). Deze methoden en het effect daarvan worden momenteel onderzocht in de geluidstudie die gaande is.
Kun je met actief tegengeluid (zoals bij een noise cancelling hoofdtelefoon) de geluidshinder beperken?	Dit gaan we navragen. We komen daar in een volgende bijeenkomst op terug.
Heeft een hogere ligging van het station negatief effect op de geluidscontour?	Dat wordt meegenomen in de geluidstudie die gaande is.
Kun je het geluid reduceren door middel van een	Dat wordt meegenomen in de geluidstudie die

dijk?	gaande is.
Wie voert het geluidsonderzoek uit? Peutz? Want daar hebben we weinig vertrouwen in	Indien jullie dat meer vertrouwen geeft, kunnen wij vanuit TenneT eenmalig middelen beschikbaar stellen voor een extra, onafhankelijk geluidsonderzoek (in opdracht van de omgeving). Dit moet wel tijdig plaatsvinden, zodat het mee kan worden genomen in de onderliggende stukken voor de ruimtelijke procedure.
In het amendement staat dat kabels zoveel mogelijk ondergronds moeten komen. Waarom is er dan nog steeds sprake van hoogspanningsmasten?	In het amendement vraagt de gemeenteraad TenneT o.a. om een maximale inspanning om: • daar waar mogelijk kabels ondergronds te laten lopen; • de bovengrondse aansluiting van het station op de 380kV hoogspanningsverbinding te optimaliseren. Alle 20 en 150 kV kabels van en naar het station gaan ondergronds. De 380 kV verbinding tussen het station en de bestaande 380 kV verbinding Rilland – Geertruidenberg, iets verderop in de polder, moet bovengronds plaatsvinden. De 380 kV verbinding Rilland – Geertruidenberg is aangewezen als een kritische 380 kV-hoogspanningsverbinding met een groot maatschappelijk belang. Die mogen we niet ondergronds brengen vanwege leveringszekerheid (ondergronds heeft groter risico op uitval en storingen zijn lastiger op te sporen en op te lossen). De nieuwe Zuidwest 380 kV Oost verbinding die we gaan bouwen tussen Rilland en Tilburg gaat ten zuiden van Bergen op Zoom wel deels ondergronds, maar die verbinding is geen onderdeel van de kritische hoogspanningsring. We beseffen dat deze uitleg vragen oproept en ingewikkeld is. In overleg met de afdeling System Operations gaan we dit nader duiden.
Kan er geen dijk om het station heen gelegd worden, in plaats van dat het verhoogd aangelegd wordt?	We gaan nader onderzoeken of dit een bestendige oplossing is voor het hoogwaterrisico en of het ook landschappelijk kan. We komen daar in een volgende bijeenkomst op terug.

--	--

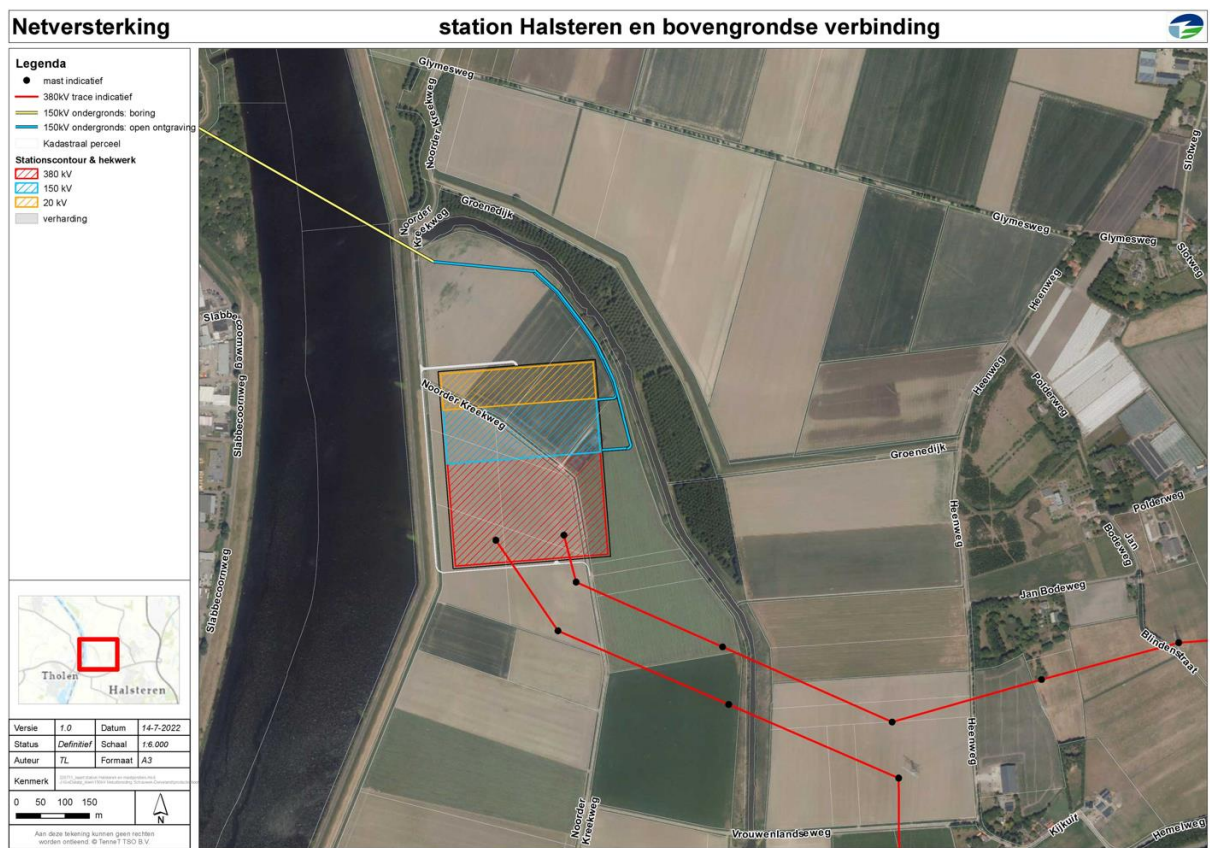
3.2 Landschappelijke inpassing

Tijdens het laatste deel van de bijeenkomst gaan verschillende aanwezigen met de landschapsarchitecten van CB5 rond tafel om eventuele ideeën / aandachtspunten voor de landschappelijke inpassing op de kaart te zetten. De verzamelde ideeën en aandachtspunten zijn te vinden in bijlage 2. Aanvullende ideeën en aandachtspunten mogen altijd gemaild worden naar netversterking-sd-tholen-boz@tennet.eu. CB5 gaat op basis hiervan verder met de uitwerking van een eerste schetsontwerp. In de terugkoppeling wordt onderbouwd aangegeven waarom welke suggesties wel of niet meegenomen zijn in het schetsontwerp.

4. Toezeggingen / acties

#	Actie
1	Gemeente Bergen op Zoom zegt toe om het terugblikken op het doorlopen proces dan wel de behoefte voor het alsnog wijzigen van de locatie 'op de juiste tafel' te agenderen.
2	TenneT zegt toe middelen beschikbaar te stellen voor een eenmalig extra onafhankelijk geluidsonderzoek. Vanwege doorlooptijd en planning is het belangrijk dat dit onderzoek op korte termijn uitgezet wordt. TenneT neemt contact op met inbrenger om hier concrete afspraken over te maken. In de volgende sessie volgt een terugkoppeling.
3	TenneT zegt toe met een duidelijkere uitleg te komen waarom het ondergronds brengen van de 'inlissing' op de bestaande 380 kV verbinding niet mogelijk is en waar dat op gebaseerd is.
4	TenneT doet navraag naar de (on)mogelijkheden van noise cancelling om geluidsoverlast te reduceren en neemt dat mee in de vervolgplannen.
5	TenneT onderzoekt of een dijk rond het station een alternatief kan zijn voor ophoging, in relatie tot de hoogwaterproblematiek.
6	CB5 gaat aan de slag met een eerste schetsontwerp voor de landschappelijke inpassing van het hoogspanningsstation op locatie BOZ-2.

Bijlage 1 Kaart station Halsteren en mastposities

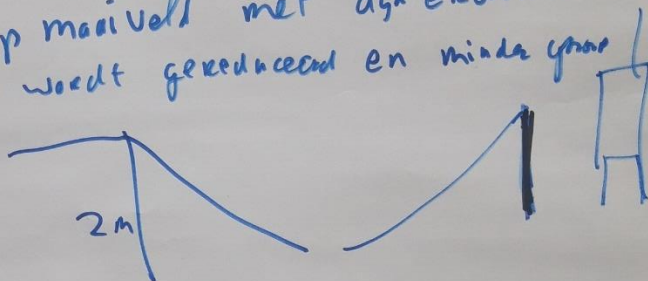

ALGEMENE OPMERKINGEN

- Gede punt betekant ?? Mof aansluit

- kan het zo ku station niet naast elkaar
maar boven elkaar

- Hou station op maatvall met dijk eron hea
zodat Geluid wordt gereduceerd en minder ynnar
moet komen

- Gevolgen akoestiek verhoge plan

Contours en zonder verhoying
→ Brom ophellen met anti geluid nu of in
de toekomst
→ Bos SBB gefosseerd heeplanten met

→ Noordk Zuid kant zo veel mogelijk - Afschermen

→ Gevarieerd bos met Groenblijvers
Breedte Strook

→ ook in ~~oekant~~ kant Fldem inpassing

→ t rons port bewegingen mogelijk via Water?
hosal bij de pols?

SCHETS GROEP 1

